

I BÖLMƏ

HEYDƏR ƏLİYEV VƏ AZƏRBAYCAN MEDİASI

MÜASİR AZƏRBAYCAN JURNALİSTİKASININ İNKİŞAFINDA HEYDƏR ƏLİYEV İRSİ

Vüqar Əliyev

*BDU, Jurnalistika fakültəsinin dekanı, filologiya elmləri doktoru,
əməkdar jurnalist*

Xülasə

Məqaladə söz və mətbuat azadlığının təmin edilməsi, kütləvi informasiya vasitələrinin fəaliyyəti üçün şəraitin yaradılmasında Ümummilli Lider Heydər Həliyevin rolundan bahs edilir. Qeyd edilir ki, məhz 1993-cü ildə Ümummilli Lider Heydər Həliyevin xalqın istək və arzusu ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra demokratik inkişafın əsas göstəricilərindən biri olan mətbuatın inkişafı üçün geniş şərait yaradıldı. Ümummilli Lider jurnalistikyanın, mətbuatın inkişafına xüsusi diqqət göstərir, bu istiqamətdə olan problemlərin həllinə xüsusi qayğı ilə yanaşırırdı. Məqaladə ulu öndərin jurnalistikaya dair nəzəri görüşlərinə də geniş yer verilir, onun jurnalistlərin peşə fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdiyi bildirilir.

Açar sözlər: mətbuat, azadlıq, ümummilli lider, KIV, jurnalistika

Ötən 148 ildə zəngin tarixi və şərəfli yol keçən Azərbaycan mətbuatı bu gün özünün inkişaf mərhələsini yaşıyır. Bu yeni inkişaf dövrünün təməlini qoyan ulu öndər Heydər Əliyev hər zaman mətbuatın cəmiyyətə təsir gücünü yüksək qiymətləndirərək mətbuat və söz azadlığının möhkəmlənməsinə xüsusi önem verirdi. "Tarixini Həsən bəy Zərdabının təsis etdiyi "Əkinçi" qəzetindən götürən Azərbaycan milli mətbuatı daim mütərəqqi idealların carçası kimi çıxış edib, xalqımızın ən ülvə arzularının reallaşmasına öz töhfəsini verib. Azərbaycan mətbuatı hələ yarandığı ilkin dövrlərdə maarifpərvər ziyanlılarımızın ideyalarının cəmiyyətdə nüfuz qazanmasında, xalqımızın mənəvi dəyərlərinin tərəqqisində, milli şürurunun və mədəniyyətinin formallaşmasında, sonrakı mərhələlərdə isə müstəqillik amalının güclənməsində böyük rol oynayıb" [Cəfərli R. Yüksək dövlət qayğısı mətbuatın inkişafına təkan verir. "Azərbaycan" qəzeti. 06 avqust 2014].

Bu mənada Azərbaycan mediası 1993-cü ilin yayında ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra öz azadlığına qovuşa bildi. İctimai-siyasi sabitlik, ölkədə təhlükəsizliyin və qanunçuluğun gücləndirilmə-

si, sosial-iqtisadi sahada mövcud olan problemlərin həlli istiqamətində ciddi addımların atılması medianın fəaliyyəti, söz və mətbuat azadlığının müdafiəsi sahəsində də asash irəliləyişlərin əldə olunmasına təkan verdi.

Ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycan mətbuatının böyük dəstekçilərindən olub. Bu dəstək daha Sovet dövründən başlayıb və ulu öndər jurnalistlər, jurnalistikaya hər zaman dayar verib. Müdrik siyasetçi ham Sovet dövründə, həm də müstəqillik dövründə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi müddədə jurnalistləri daim diqqət markazında saxlayıb. Ümummilli liderin həla KP Mərkəzi Komitəsinin 1 katibü İslədiyi zaman jurnalistlərlə six əlaqəsi, ilk növbədə Heydər Əliyevin mətbuatı inanımlı və elə bu səbəbdən də mətbuatdan çox sey umurdu. Bu səbəbdən 70-80-ci illarda camiyatı düşündürən aktual mövzular, narahat edən problemlər Heydər Əliyevin şaxsi təşəbbüsü ilə mediada işləndirildi. Ulu öndər özü bu baradı deyirdi: "Sovet hakimiyəti vaxtında bizdə bir mətbuat - kommunist mətbuatı vardi. Men həmişə bu mətbuatı biziñ nöqsanları araşdırımaq, aşkarla çıxarmaq istiqamətinə yönəldirdim. Çünki biz idəkni nöqsanları hamisini aşkarla çıxara çıxmırımkidir" [Cəbiyev Q. Heydər Əliyev və Azərbaycan mətbuti. "Xalq" qızəti, 20 iyul 2010, s. 5].

Mətbuatı önem vermək söz azadlığını tömən etmək xətti Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə ikiinci dəfə qayıtsından sonra yeni müstəvədə davam etdirildi. O zaman müstəqilliyin həla yeni qazanmış Azərbaycan üçün vacib olan ifadə azadlığının möhkəmlənməsi, milli mətbuatın formallaşmasına ciddi ehtiyac var idi.

Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyundunda xalqın istəyi ilə hakimiyət qayıtsından sonraq dövrədə Azərbaycan mətbuatının inkişafında birinci intibah dövrü başlandı. Ulu öndər mətbuatın inkişaf üçün yaradılan şərait özü bəla deyərəndirirdi: "Men taxminin 5-6 il bundan əvvəlki dövrü xatırlayıram. Sənzura var idi, qəzətlər yoxlayırdılar. Hansı məqalə senzorun xoşuna galmırdisa, onu çıxarırdı. Qəzətlər da sonra mübarizəyə başlıdlar, etiraz olamatı olaraq sohifələri ag-ag buraxıdlar. Bunlar hamısı bizim xatırımızdır. Ancaq biz senzurani lağv etdik, Konstitusiya ilə təsbit olunmuş söz azadlığını, mətbuat azadlığını təmamilə təmin etdik, mətbuatı geniş imkanlar yaratdıq. Mətbuat Azərbaycanda həqiqətan çox sərhədtdir, çox azaddır. Bu da o deməkdir ki, söz azaddır, fikir azaddır. Azərbaycanın böyük tarixi var. Bu böyük tarixa nəzar salsaq, görərik ki, heç vaxt Azərbaycanda söz bu qədər azad olmayıbdir, fikir bu qədər azad olmayıbdir, mətbuat bu qədər azad olmayıbdir" [Aslanov A. Ulu öndər Heydər Əliyevin demokratiya və vətəndaşcəmiyyəti kuruculuğu mədelində mətbuatın yeri və rolu. "Azərbaycan" qəzeti. 8 may 2014. S.10].

1995-ci ildə ümumxalq referendumu ilə qəbul edilmiş Azərbaycan Konstitusiyasında ölkə vətəndaşlarının təhlükəsiz yaşaması, söz, fikir, vəcində azadlığı təsbit edildi. Həلا 1995-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının qəbul edilməsi ərasəsində onun memarı, yaradıcısı ulu öndər Heydər Əliyevin səyləri ilə insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının-sərbəst düşüncə və özü-

nüfada, dini etiqad və məslək azadlığının təmin olunması istiqamətində xüsusi maddələr Konstitusiyaya salındı. 1998-ci il 22 iyun tarixli "İnsan hüquqlarının müdafiəsiñə dair Dövlət Proqramı" isə Konstitusiyada eksini tapmış söz, mətbuat, fikir azadlıqlarının təminatına olverişli imkanlar açdı. Ümummilli lider tərəfindən 1998-ci il 6 avqust tarixində imzalanan "Azərbaycan Respublikasında söz, fikir və məlumat azadlığının təmin edilməsi sahəsində eləvə tədbirlər haqqında" fərmanı müvafiq suradıa həyata keçirilən işlər kütləvi informasiya vasitələrinin fəaliyyət mexanizminin səmərallıq səviyyəsindən artırmışa fundamental şərait yaradı. Həmin Fərmanla 1966-ci il 27 oktyabr tarixdə yaradılan Azərbaycanın bütün informasiya vasitələri üzərində sənzura fəaliyyəti heyata keçirən Nazirlər Kabinetin yanında Mətbuatda və digər Kütləvi Informasiya Vasitələrində Dövlət Sirlərini Mühafizə edən Baş İdarə ("QLAVLIT") leğv edildi, beləliklə də harbi senzurə yaradılması haqqında 16 aprel 1992-ci il tarixli fərman və bütün informasiya yayımı üzərində nəzarət tətbiq edilməsi ilə bağlı 15 aprel 1993-cü il tarixli sərəncam qüvvədən düşdü, bunundan da Azərbaycan MDB məkanında mətbuat üzərindən dövlət nəzarətini götürən ilk ölkə oldu. Bu Azərbaycanda azad mətbuatın inkişafında yeni dönmənin başlanması demək idi. Dahi rəhbər Heydər Əliyevin "Bunu dəfələrlə demişəm. Azərbaycanın müstəqiliyi dönməzdir. Azərbaycanda verilmiş bütün bu azadlıqların hamisi dönməzdir. Azərbaycanda mətbuat, fikir azadlığı dönməzdir - burada heç bir şey ola bilmez, heç kas də bundan narahat olmasın" [Yeni Azərbaycanın Analitik Qrupu. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan mətbuatının böyük dostu, hamisi və qayğıkeşidir. "Yeni Azərbaycan" qəzeti. 26 noyabr 2013]. - fikri bu sahəyə diqqət və qayğısına barış nümunəsidir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin qanunvericilik təşəbbüsü əsasında 19 iyun 1998-ci il tarixli "Məlumat azadlığı haqqında", 3 aprel 1998-ci il tarixli "İnformasiya, informasiyalasdırma və İnformasiyanın mühafizə haqqında", 11 may 2002-ci il tarixli "Kütləvi inforasiya vasitələri haqqında", 12 mart 2002-ci il tarixli "Ştraf mühüte dair inforasiya almaq haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarının qabulü də mühüm addımlardan idi. 2000-ci il 6 mart tarixli Fərmanla isə "2000-2001-ci illörde kütləvi inforasiya vasitələrinin maddi- texniki şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün tədbirlər programı" təsdiq olundu. Proqram jurnalist kadrları hazırlanıb təhsil müəssisələrinin maddi- texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, kütləvi inforasiya vasitələrinin istehsal və yayımı ilə əlaqədar problemlərin həlli məqsədilə Əlaqələndirmə Şurasının yaradılmasını önsə çəkirdi.

2003-cü ilin martında keçirilən Jurnalistlərin I qurultayında mətbuatda özünütənzimləmə funksiyasını həyata keçirən Mətbuat Şurası formalşaraq fəaliyyətə başladı. Eyni zamanda Mətbuat və İnformasiya Nazirliyinin logi ilə kütləvi inforasiya vasitələrinin təsis olunması sahəsində mövcud olan mənaselər aradan qaldırıldı. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 11 may 2002-ci il tarixli "Kütləvi inforasiya vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda dayışıklıklar və əlavələr edilməsi barədə" fərmani çap medianın ta-

sis edilməsini və ondan istifadə imkanlarını qat-qat asanlaşdırmaqla, bu sahada liberallığı tam tomin etdi, mətbu naşrların dövlət qeydiyyatı ilə bağlı icaza sistemini aradan götürdü. Bu isə inkişaf etmiş Qərb ölkələrinin mətbuatla bağlı qanunvericilik tacribasına asaslanırdı.

Xüsusilə vurğulanmalıdır ki, müstaqillik dövründə Azərbaycan mətbuatı ilə bağlı ilk fərman da Heydər Əliyev tərəfindən imzalanıb: 27 mart 2000-ci ildə imzalanan "Azərbaycanda milli mətbuatın yaradılmasının 125 illiyi" haqqında fərmanla mətbuatımızın 125 illiy təntənlə şəkildə qeyd olundu.

Heydar Əliyev 2001-ci il dekabrın 18-də ölkənin aparıcı media orqanları və jurnalist təşkilatlarının rəhbərləri ilə görüşü isə bu sahada mövcud olan problemlərin həllində əhəmiyyəti hadisə oldu. Mehər o görüşdən sonra bir çox problemlər həllini tapdı: qəzərlər olava dəyər və manəfat vergisindən azad edildi, onlara kreditlər ayrıldı, mətbaaclarla olan borcları "donduruldu". Dövlət Başçısının mətbuatı bu cür dəst münasibəti jurnalistlər tərəfindən də yüksək dəyərləndirildi. Heydar Əliyev 2002-ci ilin martın 22-də "RUH" Azərbaycan Jurnalistləri Müdafiə Komitəsi tərəfindən "Jurnalistlərin dostu" mükafatına layiq görüldü. Heydar Əliyev özü bu mükafatı çox yüksək qiymətləndirdi: "Mən ömrümde çox mükafat və ordenlər almışam, amma jurnalistlərin mənə verdiyi bu ödüllər çox dəyərlidir və menim hayatımda xüsusi dəyəri var". Vurğulanmalı məqamdır ki, eyni sözləri "Jurnalistlərin dostu" mükafatını almış, Ümummilli liderin ləyləyi davamçısı Prezident İlham Əliyev de bildirib. Dövlət başçısının "Mən jurnalistlərin bu mükafatını xüsusi dəyərləndirirəm və faxr edirəm ki, jurnalistlər mənə özlərinin dostu sejiblər", - deməsi onu göstərir ki, ölkəmizdə müstəqili medianın inkişafı dövlət siyasiyyətində.

Ümumilli lider dəfələrə övüçlərində jurnalistlərin peşə fəaliyyətlərinin çatın və vacib olduğunu vurğulayırdı. Məsələn, "Jurnalistlərin dostu" mükafatını aldığı zaman etdiyi çıxışda o, deyirdi: "Jurnalistikə çatın sənədət. Bunu etiraf etmək lazımdır, ancaq sonat deyildir. Başqa bir yerda, başqa bir peşə sahibi galib öz işində oturub işləyir, müəyyən saat qurtarandan sonra evinə gedir. Elmə maşğul olur, ya istehsalatda işləyir, xaxud ticarətdə işləyir, xaxud da biznesda işləyir, farqi yoxdur. Amma jurnalistic iş yeri yoxdur. Qazetin redaksiyası da jurnalistic iş yeri deyildir. Çünkü o, redaksiyada otursa, bir şey yaza bilməyəcək, fəaliyyət da göstərə bilməyəcək. Demək, jurnalist garak daim cəmiyyətinə əlaqadə olsun, insanlarla əlaqadə olsun, cəmiyyətin müxtəlif təbəqələri ilə əlaqadə olsun və müxtəlif yerlərlə tamaşa olsun ki, istadiyi məlumatları ala bilsin və onların əsasında istadiyi sahada öz məqalələrini, öz əsərlərini yaza bilsin. Bu asan iş deyildir. Mən bunu bilirəm və öz fikrimi başqalarına da bildirmək istəyirəm. Ona görə da garak biz jurnalistlər kömək edək.

Bələ bir vəziyyətdə olan jurnalistlər bəzən adətsizlikle rastlaşırlar, bəzən kobudluqla rastlaşırlar, başqa hallarla, xoşgəlməyən hallarla rastlaşırlar. Bu, xiyyəyyətlərinə toxunduğuna görə onları incidir və etiraz əlaməti olaraq, müxtəlif məqalələr yazarlar və sahvlər da buraxırlar. Ona görəagar jurnalistlər cəmiyyətdə daha yaxın olsalar, cəmiyyətdə də jurnalistləri sevəsərlər, onlara

Müsəir Azərbaycan mediası - peşəkarlıq standartları və yeni trendlər. Respublikə elmi-praktik konfransı
hörmət etsələr, onları işlərinin, faaliyyətlərinin hayata keçirilməsinə yardım etsələr, bunda cəmiyyət də udacaqdır, jurnalistlər də. Biz həmişə arzu edirik ki, jurnalistlər obyektiv olurlar. Mən düşünürüm ki, jurnalistlər qəsdən qeyri-obyektivliyə yol verirlər. Oncaq onların sanəti belədir, gərək elə bir şey yazısınları, oxucular üçün maraqlı olsun. Kəskin, sensasiyalı yazılar olmasa, oxucular üçün maraqlı olmur, qəzətlər alınmir və səirə və səirə. Siz bunları məndən yaxşı bilirsiniz. Mən bu baradə fikrimi genişləndirmək istəmərim. Bütün bunları nəzərə almalıyıq. Amma jurnalistlər də hücum obyektləri kι var, yaxud əksin təqnid edirlər, gərək onların vəziyyətini nəzərə alıslar. Əgər hər iki təbir bir-birini nəzərə ala bilsə, hesab edirəm ki, bizim cəmiyyətdə jurnalistlərlə bütün insanların dostluğunu təmin olunacaqdır" [Heydar Əliyev və mətbuat. Dörd cild. IV cild, Bakı, 2003, 640 s].

Heydar Əliyev mətbuatı verdiği önəmi Azərbaycan Televiziyanın 40 illiyi münasibəti ilə yubiley tədbirindəki çıxışında qeyd edir. Televiziyanın cəmiyyətin hayatındə dərin roluna diqqət çəkən Ulu Öndər deyir: "1956-ci il fevralın 14-də Azərbaycanda ilk televiziya verilişləri başlandı. Bu əlamətdən hadisə Azərbaycanın tarixində çox görkəmli yer tutur... Televiziya Azərbaycanda faaliyyətə başlayan gündən tədricən genişlənmiş, bunun bir neçə mərhələsi olmuşdur. Nəhayət, 70-ci illarda milli televiziya Azərbaycanın bütün arazisini abata etmiş və Respublikamızın bütün vətəndaşlarının istifadəsinə verilmişdir. Bu, çox gərgin işin nəticəsi, dövlətin Azərbaycan xalqına, vətəndaşlarına göstərdiyi qayğıının təzahürü olmuşdur. Bunlar hamısı Respublikamızın hayatıni canlandırmış, yeni-yeni kütləvi informasiya formalarının inkişaf etməsinə asas yaratmışdır" [Heydar Əliyev və mətbuat. Dörd cild. IV cild, Bakı, 2003, 640 s].

Dahi rəhbər televiziyanın kütləvilyinə özüllükə vurgulayır və müasir dövrə insanları hayatının televiziyası təsəvvür etmədiyini bildiridi. Televiziyanın və onun kontekstində jurnalistikən siyasi proseslərə təsirini qeyd edən Heydar Əliyev, onun ölkəmizin son illərdə dəsdiyərmiş ağır vəziyyətdə xalqı məlumatlaşdırmaqdır, gedən içtimai-siyasi prosesləri xalqı düzgün çatdırmaqdır, xalqı dəha faallığında xidmətlərini vurğulayır: "Televiziya Respublikanın hayatındə gedən prosesləri aks etdirərək xalqımızda, vətəndaşlarda içtimai-siyasi faaliyyəti artırır. Televiziya xalqımızın gözəl ənənələrini, milli ənənələrini, mənəvi ənənələrini tabliğ edərək insanları mənəvi cəhatdən dəha də yüksəltməye kömək edibdir. Televiziyanın tariximizin sahifələrini oyanı suradə tabliğ edərək hər bir vətəndaş öz keçmişini, tarixini, millatının aqabatını dəha yaxından bilməsinə kömək edibdir. Televiziya çox işlər görübdu, bu gün də çox işlər görür. Bu baradə çox danışmaq olar" [Heydar Əliyev və mətbuat. Dörd cild. IV cild, Bakı, 2003, 640 s].

2003-cü ilin iyulun 21-də Ümummilli Lider milli mətbuat günü münasibəti ilə mətbuat işçilərinə müraciətində deyirdi: "Azərbaycan mətbuatı tarixi boyu daim müterəqqi içtimai idealların carşı kimi çıxış etmiş, xalqımızın en ülvi arzularının reallaşmasına öz töhfəsinə vermiş, onun müstəqillik amalının güclənməsində, mənəvi dəyərlərinin təraqqisində, milli şührən, mədəniyyə-

tin formalasmasında böyük rol oynamışdır. XX əsrin sonlarında yenidən dövlət məstəqilliliyi bərpa etmiş ölkəmizdə dövlətçilik ananələrinin möhkəmlənməsində, demokratik prinsiplərin bərqrar olmasında, Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artırmasına mətbuatımızın müştəşna idmətləri danılmazdır. Azərbaycanda demokratik, hüquqi, dönyüvi dövlət quruculuğu prosesi uğurları həyata keçirilir. Respublikə Konstitusiyasında demokratianın asas prinsiplərindən olan söz və fikir azadlığı təsbit olunmuşdur. Ölkəmizdə siyasi pluralizmin tələblərinə dönmədən əvvəl edildi. Söz, fikir və açıqda azadlığının təmin olunması, kütłəvi informasiya vasitalarının hərəkəli inkişafı, onların sərbəst fealiyyəti üçün zəruri şərait yaradılması Azərbaycanın dövlət rəhbəri kimi mənim qarşısında duran mühüm vazifələndərdir. Yaşadığımız informasiya əsrlərdə cəmiyyətin aktual problemlərinin ictməiləşməsində, əhalinin müxtəlif təbəqələri arasında ixticai münasibətlərin tənzimlənməsində, sivil dönyaya integrasiya prosesində özünəməxsus yeri olan kütłəvi informasiya vasitalarının problemləri müstaqillik alda edəndən sonra dairənin dövlətin diqqət mərkəzində olmuşdur.

Bu gün Azərbaycanda yüzlərlə mətbuat organı, informasiya agentlikləri, təleradiō şirkətləri müstaqil fealiyyət göstərir və ölkəmizin etibarlı media şabekasını təşkil edirlər. Mətbuatın sərbəst fealiyyəti, dönya təcrübəsindən baharlanması üçün münbit şərait yaradılmış, kütłəvi informasiya vasitələrinin maddi-texniki vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, jurnalistlərin peşə seviyyəsinin yüksəldilməsi və hüquqlarının tam təmin edilməsi üçün bütün zəruri addımlar atılmışdır" [Heydər Əliyev və mətbuat. Dörd cild. IV cild, Bakı, 2003, 640 s].

Ulu öndər jurnalistikani böyük zəhamət, xüsusi say, professional yanışma, hadisələri obyektiv dəyərləndirmək və prosesləri düzgün analiz etmək bacarığı tələb edən sanat kimi qiymətləndirirdi. Heydər Əliyev mətbuatın inkişafı yolunda qarşıya çıxan problemlərin həll edilməsi üçün müntəzəm qayğı göstərdiyini və bundan sonra da göstəracıyını qeyd edirdi.

Ulu öndər II Avrasiya media forumunun iştirakçılarına müraciətində deyirdi: "Planetimizdə globalşammanın vüsat aldığı XXI əsrde issa kültəvi informasiya vasitələrinin rolü, onların qarşısında duran vazifələr qat-qat artmışdır və həmişəkindən daha məsuliyətlidir. Mətbuat, elektron Kütləvi informasiya vasitələri ölkələrin və xalqların yaxınlaşmasına daha fəal kömək etmək, işgülər və mədəni işbirliyi üçün yeni imkanlar açıqla yanaşı, planetimizdə sülh və əmin-amanlığa ən böyük töhlükə olan beynəlxalq terrorizmə, ekstremizmə və təcavüzkar separatizmə qarşı mübarizənin dən sərasında olmalıdır. Bu issa jurnalistlərdən yüksək peşəkarlıqdan eləvə, hamədə haqiqi başarı, demokratik dəyərlərə sadıq qalmalı, hadisələrə və faktlara münasibətlə obyektiv mövqə tutmağı tələb edir" [Heydər Əliyev və mətbuat. Dörd cild. IV cild, Bakı, 2003, 640 s].

«Öngöyök» jurnalının Azərbaycana həsr olunmuş xüsusi nömrəsində (1996) və bu jurnalın təqdimat mərasimində Heydər Əliyev jurnalistikannın yeni nəzəri konsepsiyasını yaranan bir elmi şəxsiyyət kimi çıxış edirdi. Jurnalın təqdimat mərasimində Heydər Əliyev jurnalist əməyini belə qiymətləndirirdi: "Jurnalistlərin əməyi qeyri-adi əməkdir, olduqca böyük, zəhməti əməkdir, çox

Müsəvir Azərbaycan mediası - peşəkarlıq standartları və yeni trendlər. Respublikə elmi-praktik konfrans
səylər göstəriləlməsini, hatta, casurluq, hünar tələb edən əməkdir, öz peşəsinə vurgunluq tələb edən əməkdir. İnsanın daxilində bu peşəyə xüsusi bir meyl, ehtiras olmasa, o jurnalist peşəsinin öhdəsində gələ bilməz" [Heydər Əliyev və mətbuat. Dörd cild. IV cild, Bakı, 2003, 640 s].

Ölkəmizdə müstaqil mətbuatın formalasması məhz Ulu öndər Heydər Əliyevin iradəsi ilə mümkün oldu. Ümummilli lider hər zaman qeyd edirdi ki, "mətbuat düzgün münasibət, onun problemləri ilə daim məşğul olmaq dövlət quruculuğunun mühüm elementidir".

Heydər Əliyev inərisinə nəzarət salırdıqda birmanalı şəkilde görmək olur ki, Ulu Öndərin banisi olduğu və ən başlıcası, məhərətə reallaşdırıldığı yeni dövlət modelinin əsərləndən birinci demokratiya və vətəndaş cəmiyyəti təşkil edir. Heydər Əliyev mətbuat və söz azadlığı xüsusi yer ayrırdı. Hesab edirdi ki, demokratiya və vətəndaş cəmiyyətinə gedən yol məhz mətbuat və söz azadlığından keçir və bunun alternativi yoxdur. Bu qənaətin doğruluğunu zaman özü təsdiqlədi [Aslanov A. Ulu öndər Heydər Əliyevin demokratiya və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu modelində mətbuatın yeri və rolü. "Azərbaycan" qəzeti .8 may 2014. S.10].

İSTİFADƏ OLUNMUŞ ƏDƏBİYYAT SİYAHISI

1. Aslanov A. Ulu öndər Heydər Əliyevin demokratiya və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu modelində mətbuatın yeri və rolü. "Azərbaycan" qəzeti .8 may 2014. S.10.
2. Azərbaycan mətbuat tarixi antologiyası. III cild. Bakı: 2013, 408 s.
3. Cəbiyev Q. Heydər Əliyev və Azərbaycan mətbuatı. "Kəlq" qəzeti, 20 iyul 2010. s. 5
4. Cəfərli R. Yüksək dövlət qayğısı mətbuatın inkişafına təkan verir. "Azərbaycan" qəzeti .06 avqust 2014
5. Heydər Əliyev və mətbuat. Dörd cild. I cild, Bakı, 2003, 640s.
6. Heydər Əliyev və mətbuat. Dörd cild. II cild, Bakı, 2003, 640 s.
7. Heydər Əliyev və mətbuat. Dörd cild. III cild, Bakı, 2003, 640 s.
8. Heydər Əliyev və mətbuat. Dörd cild. IV cild, Bakı, 2003, 640 s.
9. Yeni Azərbaycanın Analitik Qrupu. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan mətbuatının böyük dostu, hamisi və qayğıkeşidir. "Yeni Azərbaycan" qəzeti. 26 noyabr 2013

Vugar Aliyev Summary

The article mentions about the role of national leader Heydar Aliyev in ensuring freedom of speech and press, creating conditions for the activities of the media. It is noted that in 1993, after the return to power of national leader Heydar Aliyev, by the will and desire of the people, broad conditions were created for the development of the press, which is one of the main indicators of democratic development. The national leader paid special attention to the development of journalism and the press, as well as solving problems in this direction. The article also examines the great leader's theoretical views on journalism and notes that he highly valued the professional activities of journalists.

Keywords: press, freedom, national leader, mass media, journalism

BUGAR ALIEV

Резюме

В статье говорится о роли общенационального лидера Гейдара Алиева в обеспечении свободы слова и печати, создании условий для деятельности средств массовой информации. Отмечается, что в 1993 году после возвращения к власти общенационального лидера Гейдара Алиева волею и желания народа были созданы широкие условия для развития прессы, которая является одним из основных показателей демократического развития. Особое внимание национальный лидер уделил развитию журналистики и прессы, а также решению проблем в этом направлении. В статье также рассматривается теоретические взгляды великого лидера о журналистике и отмечается, что он высоко оценивал профессиональную деятельность журналистов.

Ключевые слова: пресса, свобода, национальный лидер, средства массовой информации, журналистика.